



## Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (első tanács)

2023. március 8.\*

„EMGA és EMVA – A finanszírozásból kizárt kiadások – Bulgária által kifizetett kiadások – Promóciós intézkedések – Az OLAF vizsgálati jelentése – Megfelelőségi vizsgálat – Indokolási kötelezettség”

A T-235/21. sz. ügyben,

a **Bolgár Köztársaság** (képviselik: T. Mitova és L. Zaharieva, meghatalmazotti minőségben)

felperes,

az **Európai Bizottság** (képviselik: G. Koleva, J. Aquilina és A. Sauka, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács),

a tanácskozások során tagjai: H. Kanninen elnök, N. Póltorak (előadó) és M. Stancu bírák,

hivatalvezető: G. Mitrev tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára,

tekintettel a 2022. szeptember 27-i tárgyalásra,

meghozta a következő

### Ítéletet

- 1 Az EUMSZ 263. cikkben alapuló keresetével a Bolgár Köztársaság az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) terhére a tagállamok által kifizetett egyes kiadásoknak az európai uniós finanszírozásból való kizárásáról szóló, 2021. február 17-i (EU) 2021/261 bizottsági végrehajtási határozat (HL 2021. L 59., 10. o., a továbbiakban: megtámadott határozat) azon részében való megsemmisítését kéri, amely egyes, általa kifizetett kiadásokra vonatkozik.

\* Az eljárás nyelve: bolgár.

## A jogvita előzményei

### Közigazgatási eljárás

- 2 Az Európai Bizottság mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatósága (DG) a 2017. január 4-i Ares(2016) 6881454. sz. levelében arra kérte a Bolgár Köztársaságot, hogy küldje meg az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által az INT/2016/101/BG vizsgálat (a továbbiakban: a megállapításokról szóló közlemény) keretében nyújtott információkkal kapcsolatos észrevételeit. Az említett vizsgálatból lényegében az derült ki, hogy az uniós pénzeszközök nem megfelelő kifizetései csalásokra vezethetők vissza. Így a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság jelezte a Bolgár Köztársaságnak, hogy a *[bizalmas]*<sup>1</sup> által végrehajtott programokhoz kapcsolódó valamennyi kiadás tekintetében kétségbe vonja azok Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból (EMGA) való támogathatóságát. Következésképpen a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság hangsúlyozta, hogy a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1200/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 347., 549. o.; helyesbítések: HL 2016. L 130., 13. o.; HL 2017. L 327., 83. o.; HL L 218. L 233., 3. o.) 52. cikkének megfelelően megvizsgálta e kiadások uniós finanszírozásból való kizárásának lehetőségét. Továbbá azt javasolta a bolgár hatóságoknak, hogy függesszék fel a kifizetéseket minden olyan program és ügylet után, amelyben a *[bizalmas]* részt vett, amennyiben azt kellően indokoltnak tartják.
- 3 A 2017. május 2-i Ares(2017) 4323588. sz. levelében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság az 1306/2013 rendeletnek a kifizető ügynökségek és más szervek, a pénzgazdálkodás, a számlaelszámolás, az ellenőrzési szabályok, a biztosítékok és az átláthatóság tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2014. augusztus 6-i 908/2014/EU végrehajtási rendelet (HL 2014. L 255., 59. o.; helyesbítés: HL 2015. L 114., 25. o.) 34. cikke (2) bekezdése első albekezdésének megfelelően kétoldalú találkozóra hívta a bolgár hatóságokat, és tájékoztatta a Bolgár Köztársaságot, hogy fenntartja álláspontját, miszerint az OLAF megállapításai szerint a fenti 2. pontban említett kiadásokkal kapcsolatban súlyos szabálytalanságok történtek. A Bizottság pontosította, hogy az OLAF végleges jelentésének közzététele után szintén levél útján kiegészítő információkat nyújt a megindított elszámolási eljárás keretében a továbbiakban elvégzendő különböző szakaszokra vonatkozóan. A Bizottság az általa levont következtetésekből azt hangsúlyozta, hogy az említett jelentésre várva fenntartja azon álláspontját, miszerint a *[bizalmas]* által végrehajtott programokhoz kapcsolódó valamennyi kiadás kockázatot jelentett. E kétoldalú találkozóra 2017. július 12-én került sor.
- 4 A 2017. szeptember 11-i Ares(2017) 4417644. sz. levelében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság megküldte a 2017. július 12-én tartott kétoldalú találkozó jegyzőkönyvét a Bolgár Köztársaságnak, és további kérdéseket intézett hozzá. A főigazgatóság azt is jelezte a Bolgár Köztársaságnak, hogy az elszámolási eljárás következő szakaszainak megindításához, különösen a feltárt hiányosságokkal kapcsolatban a szóban forgó alapot érintő kockázat mennyiségi értékelése vonatkozásában meg kell várni az OLAF végleges jelentését. A 908/2014 rendelet 34. cikkének (9) bekezdése alapján a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság úgy határozott, hogy három hónappal meghosszabbítja az ugyanezen rendelet 34. cikkének (3) bekezdésében arra irányulóan előírt hat hónapos határidőt, hogy közölje a Bolgár Köztársasággal a következtetéseit.

<sup>1</sup> Kitakart bizalmas adatok.

- 5 A 2018. január 19-i Ares(2018) 329836. sz. levelében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság megküldte az OLAF OF/2012/0565/B. sz. végleges jelentését (a továbbiakban: első OLAF-jelentés) a Bolgár Köztársaságnak. Tájékoztatta a bolgár hatóságokat arról, hogy az említett jelentés megvitatása céljából a részvételükkel egy második kétoldalú találkozót szervez.
- 6 A 2018. május 7-i Ares(2018) 2319201. sz. levelében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság egy második kétoldalú találkozóra hívta a Bolgár Köztársaságot, hogy megvitatassák az első OLAF-jelentést (a továbbiakban: kétoldalú találkozóra való második meghívás). A főigazgatóság azt is jelezte, hogy az említett jelentés elemzését követően fenntartja azon álláspontját, amely szerint valamennyi kiadás, amely azon promóciós programokhoz kapcsolódott, amelyekben a *[bizalmas]* részt vett, kockázatnak volt kitéve. Ily módon azt ajánlotta a bolgár hatóságoknak, hogy valamennyi olyan program esetében, amelyben a *[bizalmas]* részt vett, tekintsenek el a kifizetések megújításától, és az 1306/2013 rendelet 54. cikkének megfelelően intézkedjenek a szabálytalan kifizetéseknek a kedvezményezettekkel való visszafizettetéséről. E második kétoldalú találkozóra 2018. május 23-án került sor.
- 7 A 2018. június 29-i Ares(2018) 3168772. sz. levelében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság megküldte a második kétoldalú találkozóról készült jegyzőkönyvet a Bolgár Köztársaságnak. E levélben arra is emlékeztetett, hogy az említett találkozón további információk nyújtására kérték a hatóságokat.
- 8 A 2018. szeptember 3-i Ares(2018) 451290. sz. levelében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság megküldte az OLAF OF/2016/0390/B5. sz. jelentését (a továbbiakban: második OLAF-jelentés) a bolgár hatóságoknak. Az említett jelentés az EMGA által finanszírozott promóciós programok keretében a *[bizalmas]* által elkövetett szabálytalanságokra vonatkozott.
- 9 A 2019. március 1-jei Ares(2019) 1300497 levelében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság a 908/2014 rendelet 34. cikke (5) bekezdése a) pontjának megfelelően kiegészítő információk szolgáltatását kérte a bolgár hatóságoktól az EMGA által a szóban forgó alap számára kockázatot jelentőként azonosított kilenc promóciós program keretében felmerült kiadásokhoz kapcsolódó összegek visszatéríttetéséről, valamint az 1306/2013 rendelet 54. cikkének megfelelően a vonatkozó összegek adósnylvántartásba való bevezetéséről. Jelezte továbbá, hogy az említett cikk alapján a *[bizalmas]* által végrehajtott programokhoz kapcsolódó összegek visszatéríttetésére irányuló kérelmet legkésőbb a 2018. január 19-től, míg a *[bizalmas]* által végrehajtott programhoz kapcsolódó összegekre vonatkozó kérelmet legkésőbb a 2018. szeptember 3-tól, vagyis azon időpontoktól számított 18 hónapon belül kell benyújtani, amikor az első és második OLAF-jelentést (a továbbiakban együtt: az OLAF végleges jelentései) megküldték a bolgár kifizető ügynökség részére.
- 10 A 2019. november 19-i Ares(2019) 7043430. sz. levelében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság a 908/2014 rendelet 34. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdése alapján közleményt (a továbbiakban: hivatalos közlemény) küldött a Bolgár Köztársaságnak, amely közlemény többek között a bolgár hatóságok által a 2018. július 20-i 99–129. sz. levélben, a 2018. szeptember 21-i 99–162. sz. levélben és a 2019. április 24-i 53–1-116. sz. levélben közölt információk elemzését tartalmazta. Ebből lényegében kitűnik, hogy a 2018. május 29-i kétoldalú találkozót követően, és a Bolgár Köztársaság által a részére később megküldött kiegészítő információk, valamint az OLAF végleges jelentései alapján azt állapította meg, hogy a *[bizalmas]* és a *[bizalmas]* által végrehajtott kilenc promóciós program finanszírozása nem felelt meg az alkalmazandó szabályoknak. Ezenkívül úgy vélte, hogy mivel a Bolgár Köztársaság semmilyen visszatéríttetési eljárást, illetve a kifizető ügynökség által vezetett adósnylvántartásba való

bevezetésre irányuló eljárást nem kezdeményezett, ez utóbbi irányítási és ellenőrzési rendszere nem felel meg az uniós jog által előírt követelményeknek, és ezért a szóban forgó alap tekintetében kockázat áll fenn. Ezért azt javasolta, hogy 7 656 848,97 EUR összeget zárjanak ki az EMGA általi finanszírozásból.

- 11 A 2019. december 18-i 99–170. sz. levelével a Bolgár Köztársaság a 908/2014 rendelet 40. cikke (1) bekezdésének megfelelően az egyeztető testülethez fordult. Az egyeztető testület 2020. február 25-én véleményt bocsátott ki.
- 12 A 2020. augusztus 12-i Ares(2020) 4231484. sz. levelében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgatóság megküldte végleges véleményét (a továbbiakban: végső vélemény) a Bolgár Köztársaságnak, amelyben ez utóbbit arról tájékoztatta, hogy fenntartja a 2019. november 19-i Ares(2019) 7043430. sz. levélben kifejtett álláspontját, és ezért azt javasolta, hogy 7 656 848,97 euró összeget zárjanak ki az EMGA általi finanszírozásból.

### ***A megtámadott határozat***

- 13 2021. február 17-én a Bizottság elfogadta a megtámadott határozatot, amelyben az 1306/2013 rendelet 52. cikke alapján egyszeri korrekciót alkalmazott, kizárva az uniós finanszírozásból a Bolgár Köztársaság által az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) terhére társfinanszírozott operatív programok után kifizetett egyes kiadásokat. Ebből lényegében kitűnik, hogy az elvégzett ellenőrzésekre, a kétoldalú megbeszélésekre és az egyeztetési eljárásra tekintettel a Bolgár Köztársaság által bejelentett kiadások egy része a visszatérítetések elmaradása miatt nem felelt meg azoknak a feltételeknek, amelyek alapján azokat az EMGA terhére finanszírozni lehetne.
- 14 Következésképpen a megtámadott határozat 7 656 848,97 euró összeget kizárt az uniós finanszírozásból.

### **A felek kérelmei**

- 15 A Bolgár Köztársaság azt kéri, hogy a Törvényszék:
  - semmisítse meg a megtámadott határozatot abban a részében, amelyben az az INT/2016/101/BG vizsgálathoz kapcsolódóan 7 656 848,97 euró összegben pénzügyi korrekciót ír elő vele szemben;
  - kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére;
- 16 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:
  - utasítsa el a keresetet;
  - a Bolgár Köztársaságot kötelezze a költségek viselésére.

## A jogkérdésről

### *A 2022. szeptember 26-án benyújtott bizonyíték elfogadhatóságáról*

- 17 2022. szeptember 26-án, azaz a tárgyalást megelőző napon a Bolgár Köztársaság újabb bizonyítékot, nevezetesen a Bizottság egy olyan levelét terjesztett elő, amelyben a Bizottság megküldött a részére egy OLAF-jelentését, amely a Bolgár Köztársaság szerint tárgyát tekintve hasonló a jelen ügyben szóban forgó végleges OLAF-jelentésekhez.
- 18 A Bolgár Köztársaság a tárgyaláson arra hivatkozott, hogy az eljárás írásbeli szakaszában nem tudta előterjeszteni ezt a bizonyítékot, mivel ahhoz csak e szakasz lezárását követően, nevezetesen 2022. május 12-én jutott hozzá, amit a Bizottság nem vitat.
- 19 A Bizottság azt állítja, hogy a bizonyítékot elfogadhatatlannak kell tekinteni, mivel azt késedelmesen nyújtották be.
- 20 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszék eljárási szabályzata 85. cikkének (3) bekezdése szerint az eljárás szóbeli szakaszának befejezését, illetve a Törvényszék azon határozatát megelőzően, hogy az eljárás szóbeli szakaszának mellőzésével határozzon, a felperes és az alperes kivételesen további bizonyítékokat terjeszthet elő vagy ajánlhat fel, feltéve hogy a késedelmes előterjesztés vagy felajánlás igazolt.
- 21 A jelen ügyben a 2022. szeptember 26-án benyújtott bizonyítékot a Bizottság egy olyan levele képezi, amelyet a Bolgár Köztársaság 2022. május 12-én kapott kézhez. Márpedig a választ 2021. október 6-án nyújtották be, az eljárás írásbeli szakasza pedig 2021. november 30-án befejeződött.
- 22 Ily módon a Bolgár Köztársaság az eljárás írásbeli szakaszának befejezését megelőzően nem terjeszthette elő ezt a bizonyítékot. Következésképpen e bizonyítékot elfogadhatónak kell tekinteni.

### *Az ügy érdeméről*

- 23 Keresete alátámasztására a Bolgár Köztársaság öt jogalapra hivatkozik, amelyek közül az első lényegében az eljárási jogainak a megtámadott határozatot elfogadásához vezető eljárás lefolytatása során való megsértésén alapul; a második az indokolás elégtelenségén alapul; a harmadik az 1306/2013 rendelet 54. cikke (1) bekezdésének az azon 18 hónapos határidő kezdő időpontja meghatározása tekintetében való téves értelmezésén alapul, amelytől kezdődően az érintett tagállamnak valamennyi jogosulatlan kifizetés visszatérítését követelnie kell annak kedvezményezettjétől; a negyedik a Bizottság által elkövetett mérlegelési hibán alapul, amennyiben ez utóbbi megállapította, hogy a kifizető ügynökség nem kellő gondossággal járt el a vitatott összegek visszatéríttetése érdekében, és gondatlanságról tett tanúbizonyságot azáltal, hogy nem indította meg az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdésében előírt határidőn belül a visszatéríttetésre irányuló közigazgatási eljárást, az ötödik pedig azon alapul, hogy az uniós finanszírozásból a megtámadott határozattal kizárt kiadások összege sem az 1306/2013 rendelet 54. cikkével, sem pedig az arányosság elvével nem áll összhangban.

- 24 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy az uniós mezőgazdasági alapok csak a mezőgazdasági piacok közös szervezése keretében, az uniós rendelkezéseknek megfelelően végrehajtott intézkedéseket finanszírozzák (lásd ebben az értelemben a 2014. november 6-i Hollandia kontra Bizottság ítéletet, C-610/13 P, nem tették közzé, EU:C:2014:2349, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 25 Ezen túlmenően az uniós alapok finanszírozási rendszere alapvetően az uniós szabályok szigorú betartásának biztosításával megbízott nemzeti hatóságokon, valamint a nemzeti hatóságok és az uniós hatóságok közötti bizalmon alapul. Egyedül a tagállam ismeri és képes pontosan meghatározni az alap elszámolásához szükséges adatokat, hiszen a Bizottság nincs olyan helyzetben, hogy a gazdasági szereplőktől megkapja azokat az adatokat, amelyekre szüksége van (lásd ebben az értelemben: 2004. október 7-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-153/01, EU:C:2004:589, 133. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2009. szeptember 4-i Ausztria kontra Bizottság ítélet, T-368/05, nem tették közzé, EU:T:2009:305, 182. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 Ezen elvek figyelembevételével kell megvizsgálni a Bolgár Köztársaság által a keresete alátámasztására előterjesztett jogalapokat.

*A megtámadott határozat elfogadásához vezető közigazgatási eljárás lefolytatása során a Bolgár Köztársaság eljárási jogainak megsértésére alapított első jogalapról*

- 27 A Bolgár Köztársaság azt állítja, hogy a Bizottság a megállapításokról szóló közleményben az 1306/2013 rendelet 52. cikkének (1) bekezdése alapján indította meg a vitatott elszámolási eljárást, amit később az e közleményt követő különböző levélváltások során is megerősítettek. A Bolgár Köztársaság e tekintetben pontosítja, hogy a 908/2014 rendelet 34. cikkének (2) bekezdése alapján, amennyiben egy vizsgálat alapján a Bizottság úgy véli, hogy egy kiadást nem az uniós szabályoknak megfelelően teljesítettek, megállapításait közli az érintett tagállammal, és meghatározza az uniós szabályok jövőbeni teljesítését biztosító korrekciós intézkedéseket. A Bizottságnak tehát teljesen egyértelműen kellett volna kifejtenie a fenntartásait. Ugyanakkor a Bolgár Köztársaság ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy a kétoldalú találkozóra való második meghívást követően a Bizottság első alkalommal említette az 1306/2013 rendelet 54. cikke (5) bekezdése a) és c) pontjának esetleges megsértését, miközben ezzel egyidejűleg továbbra is hivatkozott az említett rendelet 52. cikkére. Megjegyzi, hogy a közigazgatási eljárás végén a vitatott pénzügyi korrekció végső soron a kifizető ügynökség mulasztásán alapult, mivel az egyrészt nem térítette vissza az érintett kiadásokat az 1306/2013 rendelet 54. cikke (5) bekezdése a) és c) pontjának megfelelően azok kedvezményezettjeivel, másrészt pedig mivel az ez utóbbi rendelet 54. cikkének (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül nem vette fel e kiadásokat az adósnilyvántartásba.
- 28 A Bolgár Köztársaság a fentiekre tekintettel azt állítja, hogy a Bizottság által a vitatott pénzügyi korrekció jogalapja kapcsán képviselt álláspont alakulása megtevesztette a kifizető ügynökséget, mivel ez utóbbi eredetileg úgy vélte, hogy az elszámolási eljárást az 1306/2013 rendelet 52. cikke alapján az EMGA által finanszírozott műveletek szabályszerűségét biztosító irányítási és ellenőrzési rendszerekben fennálló hiányosságok miatt indították meg. Hangsúlyozza, hogy az említett eljárás első szakaszában ilyen hiányosságokat nem állapítottak meg, a követelések visszatérítésének rendszerét illetően pedig semmilyen probléma nem merült fel. Következésképpen arra hivatkozik, hogy a Bizottság által a 908/2014 rendelet 34. cikke (5) bekezdése a) pontjában előírt kiegészítő tájékoztatáskérésnek a kifizető ügynökség általi kézhezvétele szakaszában tett pontosításokra túl későn került sor. A Bizottság e

tájékoztatáskérésben első alkalommal fejtette ki az 1306/2013 rendelet 54. cikke (1) bekezdésének azon értelmezését, amely szerint a vitatott követelések visszatéríttetésére nyitva álló 18 hónapos határidő a jelen ügyben akkor kezdődött el, amikor a kifizető ügynökség megkapta a végleges OLAF-jelentéseket, így ez az időpont az első jelentés tekintetében 2018. január 19., a második jelentés tekintetében pedig 2018. szeptember 3. Továbbá úgy véli, hogy a Bizottság által a megállapításokról szóló közleményben megküldött adatok közlésére egy korábbi szakaszban is sor kerülhetett volna. A fentiekből az következik, hogy a Bolgár Köztársaság úgy véli, hogy nem biztosították számára az 1306/2013 rendelet 52. cikkének (3) bekezdésében és a 908/2014 rendelet 34. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárási garanciákat.

- 29 A Bizottság vitatja ezt az érvelést.
- 30 Előzetesen meg kell állapítani, hogy a jelen jogalapon keresztül a Bolgár Köztársaság lényegében azt állítja, hogy a jelen ügyben lefolytatott megfelelőségi vizsgálati eljárás olyan hibákban szenved, amelyek miatt nem részesülhetett az 1306/2013 rendelet 52. cikkének (3) bekezdésén és a 908/2014 rendelet 34. cikkének (2) bekezdésén alapuló eljárási garanciákban. Álláspontja szerint az említett garanciák e megszegése a védelemhez való jog, valamint a lojális együttműködés elve, a kontradiktórius eljárás elve és a megfelelő ügyintézés elve megsértésének minősül, következésképpen annak a megtámadott határozat megsemmisítését kell maga után vonnia. A jelen jogalap e tekintetben két különálló részből áll, amelyek közül az első azon alapul, hogy a Bizottság nem volt jogosult arra, hogy módosítsa azt a jogalapot, amelyre a közigazgatási eljárás során végül a megtámadott határozatot alapították, a második pedig azon, hogy a Bizottság ily módon megtevesztette őt, amikor arra engedett következtetni, hogy a megállapított hiányosságok az említett irányítási és ellenőrzési rendszerére – amelyek az 1306/2013 rendelet 52. cikke által kizárólag felsorolt esetek –, nem pedig a szóban forgó pénzeszközök visszatéríttetésére irányultak, amely a maga részéről az említett rendelet 54. cikkével függ össze.
- 31 E tekintetben a védelemhez való jog és a meghallgatáshoz való jog állítólagos megsértését illetően emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a védelemhez való jog az uniós jog alapelvei közé tartozik, és ezt a jogot még a szóban forgó eljárásra vonatkozó szabályozás teljes hiánya esetén is biztosítani kell. Ez az elv azt a követelményt fogalmazza meg, hogy valamely határozat azon címzettjeit, akiknek az érdekeit e határozat érezhetően érinti, olyan helyzetbe kell hozni, hogy álláspontjukat alkalmas módon kinyilváníthassák (lásd: 2006. január 19-i Comunità montana della Valnerina kontra Bizottság ítélet, C-240/03 P, EU:C:2006:44, 129. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az EMGA-ra vonatkozó eljárásokkal összefüggésben megállapítást nyert, hogy az említett elv megköveteli, hogy a számlaelszámolásra vonatkozó végleges és jogerős határozatot olyan különös kontradiktórius eljárás befejeztével kell meghozni, amely eljárás keretében az érintett tagállamoknak rendelkezniük kell az álláspontjuk ismertetéséhez szükséges valamennyi garanciával (lásd ebben az értelemben: 2012. október 9-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-426/08, nem tették közzé, EU:T:2012:526, 141. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 32 Ami a meghallgatáshoz való jog tiszteletben tartását illeti, az különösen azt követeli meg, hogy a Bizottság a kizárásra kerülő összegről szóló végleges határozatot megelőző kontradiktórius eljárás során a tagállam által szolgáltatott valamennyi információt figyelembe vegye (lásd ebben az értelemben: 2003. szeptember 18-i Egyesült Királyság kontra Bizottság ítélet, C-346/00, EU:C:2003:474, 70. pont; 2008. november 26-i Görögország kontra Bizottság ítélet, T-263/06, nem tették közzé, EU:T:2008:529, 136. pont).

- 33 Másfelől emlékeztetni kell arra, hogy az 1306/2013 rendelet 52. cikke alapján a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határozza meg az uniós finanszírozásból kizárandó összegeket, amennyiben úgy ítéli meg, hogy az 1306/2013 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerinti felmerült kiadások, nevezetesen az EMGA-kiadások nem felelnek meg az uniós jogszabályoknak. E cikk tehát előírja azt az eljárást, amelyet a megfelelési vizsgálat keretében a korrekciók alkalmazása során követni kell. Ezt az eljárást ezenkívül a 908/2014 rendelet 34. cikke is pontosítja.
- 34 Az 1306/2013 rendelet 54. cikkének célja az uniós költségvetés érdekeinek védelmére irányuló általános célkitűzés azáltal történő megvalósítása, hogy a tagállamok számára különös kötelezettséget ír elő a követelések visszatéríttetésére irányuló eljárás megfelelően gyors megindítására abban az esetben, ha szabálytalanságok vagy gondatlanságok érintik az érintett alap keretében teljesített kiadásokat. E tekintetben többek között az említett rendelet 54. cikkének (5) bekezdése előírja, hogy a Bizottság – feltéve, hogy az 52. cikkben megállapított eljárás keretében járt el – kizárhat bizonyos kiadásokat az uniós finanszírozásból.
- 35 A kereset első jogalapját a fenti megfontolásokra tekintettel kell értékelni.
- 36 A 908/2014 rendelet 34. cikke értelmében a megfelelési vizsgálati eljárás lényegében hat szakaszból áll. Először is, a Bizottság közli megállapításait az érintett tagállammal, megjelölve azokat a korrekciós intézkedéseket, amelyek elfogadását szükségesnek tekinti, továbbá feltünteti a pénzügyi korrekciónak az általa arányosnak tartott, ideiglenesen megállapított szintjét. Az említett tagállam az e közlemény kézhezvételét követő két hónapon belül köteles arra választ adni. Másodszor, a Bizottság kétoldalú találkozót szervez annak érdekében, hogy megpróbáljanak megállapodásra jutni a kifogásközlésben kifejtett megállapításokra tekintettel végrehajtandó intézkedésekről, valamint hogy felmérjék a jogsértés és az Uniónak okozott vagyoni kár mértékét. A Bizottság 30 munkanapon belül köteles megküldeni a találkozóról készült jegyzőkönyvet az érintett tagállamnak, amely maga is eljuttathatja e jegyzőkönyvvel kapcsolatos észrevételeit a Bizottságnak. Harmadszor, a Bizottság az említett jegyzőkönyv megküldését követő hat hónapon belül közli a következtetéseit. Negyedszer, az érintett tagállam egyeztetési eljárás lefolytatását kérheti, amelynek részletes szabályait a 908/2014 rendelet 40. cikke rögzíti. Ötödször, ha az egyeztetési eljárás nem vezet eredményre, a Bizottság tájékoztatja az érintett tagállamot a következtetéseiről. Végül hatodszor, a Bizottság egy vagy több határozatban rendelkezik az 1306/2013 rendelet 52. cikke szerint a vonatkozó szabályok nem teljesítése által érintett kiadási tétel uniós finanszírozásból történő kizárásáról.
- 37 Ami a fenti 36. pontban ismertetett első szakaszt illeti, az ítélezési gyakorlatból kitűnik, hogy a 908/2014 rendelet 34. cikkének (2) bekezdése szerinti közleménynek mindenekelőtt kellően pontosan meg kell határoznia az érintett tagállamnak felrótt szabálytalanságokat, amelyek végső soron megalapozták a végrehajtott pénzügyi korrekciót. Kizárólag az ilyen közlemény alkalmas arra, hogy garantálja a Bizottság fenntartásainak teljes körű megismerését (lásd analógia útján: 2012. május 3-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-24/11 P, EU:C:2010:266, 31. pont). Ezenkívül annak meg kell határoznia a Bizottság által lefolytatott vizsgálatok tárgyát és eredményét, és meg kell jelölnie azokat a korrekciós intézkedéseket, amelyeket a jövőben el kell fogadni (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2018. szeptember 26-i Portugália kontra Bizottság ítélet, T-463/16, nem tették közzé, EU:T:2018:606, 68. pont).
- 38 A jelen ügyben a Bizottság a megállapításokról szóló közlemény Bolgár Köztársasággal való 2017. január 4-i közlésével indította meg az elszámolási eljárást. Ebben a fenti 2. pontban összefoglalt dokumentumban az szerepelt, hogy a Bizottság az 1306/2013 rendelet 52. cikkének megfelelően és az OLAF által közölt információk alapján megvizsgálta az azon programokhoz és



ügyletekhez kapcsolódó kiadások uniós finanszírozásból való kizárásának lehetőségét, amelyekben a [bizalmas] részt vett. Továbbá a Bizottság által azonosított problémák megvitatását célzó első kétoldalu találkozó előtt, annak során és azt követően levélváltásokra került sor.

- 39 A Bizottság, miután megkapta az OLAF-nak az OF/2016/0390/B5 vizsgálat során készített első jelentését, és azt 2018. január 19-én továbbította a Bolgár Köztársaságnak, úgy határozott, hogy a 2018. május 7-i levelében ez utóbbit egy második kétoldalu találkozóra hívja. Ebben a meghívóban immár hivatkoztak az 1306/2013 rendelet 54. cikkére, és ez utóbbi rendelkezés alkalmazása alapján azt javasolták, hogy téríttessék vissza azokat a kifizetéseket, amelyeket az első OLAF-jelentés szerint szabálytalanul teljesítettek. A Bolgár Köztársaság 2018. május 22-i levelében küldte meg az ezen meghívóval kapcsolatos észrevételeit. Külön tájékoztatta a Bizottságot arról, hogy nem kíván azonnali intézkedéseket hozni a vitatott kiadások visszatérítéséről, e tekintetben pedig azzal érvelt, hogy saját illetékes vizsgálati szervei nem hoztak döntést az erre irányulóan indított előzetes eljárásban. A Bolgár Köztársaság az elszámolási eljárás hátralévő részében, egészen annak lezárásáig fenntartotta álláspontját. A Bizottság a 2018. szeptember 3-i levelében továbbította a felperesnek a második OLAF-jelentést, amely a [bizalmas] által elkövetett szabálytalanságokról szólt.
- 40 A Bizottság 2020. augusztus 12-én a végleges véleményben arról tájékoztatta a Bolgár Köztársaságot, hogy fenntartja a hivatalos közleményben már kifejtett azon álláspontját, amely szerint az 1306/2013 rendelet 54. cikke (5) bekezdésének a) és c) pontja alapján pénzügyi korrekciót szab ki vele szemben amiatt, hogy a kifizető ügynökség gondatlanul járt el a vitatott követeléseknek a kedvezményezettektől való visszatérítésére irányuló eljárása során, valamint a szóban forgó összegeknek az említett rendelet 54. cikke (1) bekezdésében előírt határidőn belül az adónyilvántartásba történő bevezetése tekintetében. A megtámadott határozatban először is általános jelleggel megállapításra került, hogy azt többek között az 1306/2013 rendelet 52. cikkére tekintettel fogadták el. Ami konkrétan a Bolgár Köztársasággal szemben kiszabott pénzügyi korrekciót illeti, megállapítást nyert továbbá, hogy az a 2010 és 2017 között végrehajtott promóciós intézkedések visszatérítésének elmaradásából adódott.
- 41 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy – amint az a fenti 38-40. pontból kitűnik – a vitatott pénzügyi korrekciónak az összefoglaló jelentésben és a megtámadott határozatban kifejtett indokai csak részben felelnek meg a Bizottság által a megállapításokról szóló közleményben kifejtett azon indokoknak, amelyek a vitatott elszámolási eljárás megindítását igazolták.
- 42 Ugyanakkor, amint az a fenti 39. pontban kifejtésre került, a Bizottság egy második kétoldalu találkozóra hívta a Bolgár Köztársaságot. E második meghívóban többek között az szerepelt, hogy bizonyos kifizetések az uniós finanszírozásból nem támogatható kiadásoknak tekinthetők, és javasolta egyrészt, hogy tartózkodjanak a szóban forgó alap tekintetében kockázatot jelentő kifizetések megújításától, másrészt pedig hogy az 1306/2013 rendelet 54. cikkének megfelelően téríttessék vissza a szabálytalan kifizetéseket azok kedvezményezettjeivel. Ezenkívül a kétoldalu találkozóra való második meghívás magában foglalta először is a 908/2014 rendelet 34. cikkére történő hivatkozást, másodszer azon szabálytalanságok pontos meghatározását, amelyek e szakaszban pénzügyi korrekciót indokolhatnak, harmadszor pedig az előírányzott korrekciós intézkedésekre vonatkozó utalást. Ennyiben ez a meghívás úgy tekinthető, mint amely lényegében kiigazította a megállapításokról szóló közleményt, amelyet a Bolgár Köztársaság részére 2017. január 4-én küldtek meg.

- 43 E tekintetben azt is meg kell jegyezni, hogy a Bizottság csak azért tudott ebben a szakaszban határozottan állást foglalni a visszatérítetési eljárás 1306/2013 rendelet 54. cikke előírásaival összhangban való megindításának szükségességéről, mivel tudomást szerzett az első OLAF-jelentésről, amelyet éppen akkor küldtek meg a részére.
- 44 Másfelől az ügy irataiból kitűnik, hogy a Bolgár Köztársaság a kétoldalú találkozóra való második meghívásban a Bizottság által felvetett problémák összességéről, különösen a vitatott kiadások visszatérítésével és az 1306/2013 rendelet 54. cikkének alkalmazásával kapcsolatban is állást foglalhatott. Ily módon a Bolgár Köztársaságnak először a 2018. május 22-i levelében, tehát a 908/2014 rendelet 34. cikkében előírtaknak megfelelően a második kétoldalú találkozó megszervezése előtt, majd a második kétoldalú találkozó alkalmával, valamint az elszámolási eljárás további szakaszaiban nyílt lehetősége arra, hogy e kérdés kapcsán észrevételeket tegyen.
- 45 Ezenkívül a Bolgár Köztársaság csak a fenti 44. pontban ismertetett levélváltás szakaszában jelezte kifejezetten a Bizottságnak, hogy ebben a szakaszban e visszatérítés érdekében nem kíván konkrét lépéseket tenni, arra hivatkozva, hogy saját illetékes vizsgálati szervei nem hoztak döntést az erre irányulóan indított előzetes eljárásban. Így a Bizottság a Bolgár Köztársaság ezen elutasító magatartása miatt várta el ez utóbbtól a második kétoldalú találkozótól kezdődően, hogy indítsa meg a visszatérítetési eljárást, és emiatt szólította fel arra, hogy folyamatosan tájékoztassa őt e korrekciós intézkedés végrehajtásáról. Másfelől a Bolgár Köztársaság értesítette a Bizottságot arról, hogy az elkövetkező hetekben véglegesíti a szóban forgó összegeknek az adónyilvántartásba való bejegyzését, amit az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdése ír elő.
- 46 A fentiekre tekintettel meg kell jegyezni, hogy a Bizottság azért emlékeztette a Bolgár Köztársaságot a 2019. március 1-jén megküldött kiegészítő információk iránti kérelemben az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdéséből eredő követelményekre, mivel szembesült azzal, hogy ez utóbbi megtagadta a tervezett korrekciós intézkedések egy részének a teljesítését, nevezetesen a vitatott kifizetéseknek a lehető legrövidebb időn belül történő visszatérítését. Ennek keretében a Bizottság különösen azt hangsúlyozta, hogy azt követően, hogy a Bolgár Köztársaság kézhez kapta az OLAF-nak az általa lefolytatott két vizsgálat keretében készített végleges jelentéseit, 18 hónapon belül köteles volt arra, hogy a jogosulatlanul teljesített kifizetések kedvezményezettekkel való visszatérítését követelje. Ezenkívül az 1306/2013 rendelet 54. cikkére történő hivatkozás nem hagyott kétséget afelől, hogy az említett határidő elmulasztása esetén pénzügyi korrekciókra kerülhet sor.
- 47 Márpedig a felek nem vitatják, hogy a Bolgár Köztársaságnak lehetősége nyílt arra, hogy állást foglaljon az 1306/2013 rendelet 54. cikke (1) bekezdésének a Bizottság által elfogadott értelmezéséről, különösen azon határidő kezdő időpontjáról, amelyet a jelen ügyben tiszteletben kell tartani ahhoz, hogy megindítsa a vitatott kiadások kedvezményezettektől való visszatérítésére irányuló eljárásokat. 2019. április 24-i levelében ugyanis a Bolgár Köztársaság kifejezetten jelezte, hogy nem ért egyet az említett értelmezéssel, anélkül hogy azt állította volna, hogy a vitatott kiadások visszatérítésére irányuló eljárás megindítása lehetetlen. Mindezen viták egyébként ismertek voltak az egyeztetőbizottság előtt, amint arról az egyeztetési eljárásról szóló jelentésben az utóbbi által elkészített összefoglaló is tanúskodik.
- 48 Ebben az összefüggésben a Bolgár Köztársaság nem állíthatja, hogy nem tették lehetővé számára, hogy megértse, hogy amennyiben nem indítja meg az 1306/2013 rendelet 54. cikkének megfelelően a vitatott kiadások kedvezményezettektől való visszatérítésére irányuló eljárást, pénzügyi korrekciót lehet kiszabni vele szemben.

- 49 Ezenfelül, mivel a Bizottságnak a vitatott kiadások szükséges visszatérítésére vonatkozó álláspontját a második kétoldalú találkozót megelőzően közölték a Bolgár Köztársasággal, és mivel az elszámolási eljárás további részében – ideértve az egyeztetőbizottság előtti eljárást is – megvitatták az 1306/2013 rendelet 54. cikkének a jelen ügyben való alkalmazására vonatkozó valamennyi kérdést, nem állapítható meg, hogy megsértették volna a Bolgár Köztársaság eljárási jogait, sem pedig a védelemhez való jogát, illetve a lojális együttműködés elvét, a kontradiktórius eljárás elvét és a megfelelő ügyintézés elvét.
- 50 E következtetést nem kérdőjelezi meg a Bolgár Köztársaság által felhozott érvek, amelyekből kitűnik először is, hogy a Bizottság soha nem tett említést a Bolgár Köztársaság által létrehozott igazgatási és ellenőrzési rendszer szabálytalanságairól vagy a kifizető ügynökség utólagos ellenőrzéseinek hiányosságairól, másrészt pedig, hogy a Bizottság által megtámadott határozatot megalapozó kifogásközlésre túl későn került sor ahhoz, hogy lehetővé tegye a Bolgár Köztársaság számára, hogy magatartását ennek megfelelően kiigazítsa.
- 51 Ami ugyanis az első érvet illeti, az nem befolyásolja a megtámadott határozat jogszerűségének értékelését, mivel az nem a Bolgár Köztársaság által létrehozott igazgatási és ellenőrzési rendszer állítólagos hiányosságain alapul, hanem azon, hogy ez utóbbi az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdésében előírt határidőn belül nem terítette vissza a vitatott kiadásokat a kedvezményezettekől.
- 52 A második érvet illetően meg kell állapítani egyrészt, hogy nem megalapozott az az állítás, amely szerint a Bizottság kifogásainak közlésére korábban is sor kerülhetett volna. Másrészt, amennyiben a Bolgár Köztársaság azt állítja, hogy a 2019. március 1-jén megküldött levél túl későn érkezett ahhoz, hogy lehetővé tegye számára a szükséges intézkedések meghozatalát, mivel a [bizalmas] szemben fennálló követelések visszatérítésének kezdeményezésére előírt 18 hónapos határidő már gyakorlatilag lejárt, míg a [bizalmas] szemben fennálló követelések tekintetében ez a határidő már több mint hat hónapja lejárt, e második érv átfedésben van a kereset harmadik jogalapja keretében felhozott érvekkel. Ezért azt az említett jogalap vizsgálata keretében kell elemezni.
- 53 Másfelől, amennyiben a Bolgár Köztársaság azt állítja, hogy a Bizottság levele, amelyet 2022 május 12-én kapott kézhez, alátámaszthatja azokat az eseteket, amelyeket a jelen ügyben védelmez, meg kell jegyezni, hogy a Bolgár Köztársaság nem fejt ki, és az az említett levél szövegéből sem állapítható meg, hogy e következtetést konkrétan mely esetekre kellene alkalmazni.
- 54 Következésképpen az első jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

*A második, az indokolási kötelezettség megsértésén alapuló jogalapról*

- 55 A Bolgár Köztársaság lényegében azt állítja, hogy a megtámadott határozat indokolása elégtelen. E tekintetben utal az első jogalap keretében kifejtett egyes megfontolásokra, amelyekről úgy véli, hogy azok szintén relevánsak annak bizonyítása szempontjából, hogy a megtámadott határozat indokolása elégtelen. Ezenkívül emlékeztet arra, hogy a Bizottság csak a második kétoldalú találkozóra történő meghívás szakaszában hivatkozott először az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdésére, és hozzáteszi, hogy a Bizottság nem fogalmazott meg észrevételt a kifizető ügynökség által az említett meghívásra adott válaszban kifejtett állásponttal kapcsolatban, amely szerint az első OLAF-jelentésére tekintettel helyénvaló megosztani a [bizalmas] tevékenységének pénzügyi következményeit közte és az Unió között. Másfelől azzal érvel, hogy miközben a Bizottság elismerte, hogy az OLAF végleges jelentéseiben ismertetett tényállás a bolgár büntető

törvénykönyv szerint bűncselekményeknek minősül, megelégedett azzal, hogy az 1306/2013 rendelet 54. cikke (1) bekezdésének általa adott értelmezésére, valamint a kedvezményezetteknek az adósok listájára való felvételére és a szabálytalan kiadások visszafizettetésére irányuló közigazgatási eljárás megindításának szükségességére hivatkozott. A válasz szakaszában a Bolgár Köztársaság azt állítja, hogy a megtámadott határozat kidolgozására irányuló, az első jogalapban ismertetett eljárás nem tette lehetővé számára, hogy megértse e határozat indokait. E tekintetben azt állítja, hogy a Bizottságnak új elszámolási eljárást kellett volna indítania azon releváns indokok alapján, amelyekre a jelen ügyben csak a vitatott eljárás során hivatkozott.

- 56 A Bizottság vitatja ezt az érvelést.
- 57 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 296. cikkben előírt indokolásnak a kérdéses aktus jellegéhez kell igazodnia, és abból világosan és egyértelműen ki kell tűnnie az aktust kibocsátó intézmény érvelésének oly módon, hogy az érdekelt megismerhessék a meghozott intézkedés indokait, a hatáskörrel rendelkező bíróság pedig gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét (lásd: 2004. április 29-i Hollandia kontra Bizottság ítélet, C-159/01, EU:C:2004:246, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 58 Közelebbről, a sérelmet okozó jogi aktus indokolására vonatkozó kötelezettségnek, amely a védelemhez való jog tiszteletben tartására vonatkozó elvből következik, a célja egyrészt az érintettnek elegendő tájékoztatás nyújtása annak eldöntéséhez, hogy a jogi aktus megalapozott-e, vagy hogy tartalmaz-e esetleg az érvényességének vitatását uniós bíróság előtt lehetővé tévő valamilyen hibát, másrészt pedig annak lehetővé tétele, hogy az uniós bíróság felülvizsgálhassa e jogi aktus jogszerűségét (2017. február 16-i Románia kontra Bizottság ítélet, T-145/15, EU:T:2017:86, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 59 Az indokolásnak ugyanakkor nem kell megjelölnie az összes különböző vonatkozó ténybeli és jogi elemet. Ugyanis azt, hogy valamely jogi aktus indokolása megfelel-e a fenti 39. és 40. pontban hivatkozott követelményeknek, nemcsak a szövege, hanem az összefüggései, valamint az érintett tárgykörre vonatkozó jogszabályok összessége alapján kell megítélni (lásd: 2017. február 16-i Románia kontra Bizottság ítélet, T-145/15, EU:T:2017:86, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 60 Emlékeztetni kell arra is, hogy a Bizottság az érintett alap kiadásainak végső elszámolásával kapcsolatos határozatait összefoglaló jelentés, valamint a Bizottság és az érintett tagállam közötti levélváltás alapján hozza meg (lásd ebben az értelemben: 2002. március 14-i Hollandia kontra Bizottság ítélet, C-132/99, EU:C:2002:168, 39. pont). Ilyen körülmények között a bejelentett kiadások egy részének az alap terhére történő elszámolását megtagadó határozat indokolását akkor kell megfelelőnek tekinteni, ha a címzett államot szorosán bevonták a határozat kidolgozásának folyamatába, és az ismerte azokat az indokokat, amelyek miatt a Bizottság úgy vélte, hogy a vitatott összeg nem számolható el az alap terhére (lásd ebben az értelemben: 2001. szeptember 20-i Belgium kontra Bizottság ítélet, C-263/98, EU:C:2001:455, 98. pont; 2013. május 17-i Görögország kontra Bizottság ítélet, T-294/11, nem tették közzé, EU:T:2013:261, 94. pont).
- 61 Először is, amennyiben a Bolgár Köztársaság azt állítja, hogy a Bizottság a második kétoldalú találkozóra történő meghívás szakaszában csak az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdésére hivatkozott, elegendő megállapítani, hogy – amint az a fenti 38-40. pontban szerepel – a Bolgár Köztársaságot bevonták a határozat kidolgozásának folyamatába, és amint az

- az első kereseti jogalap vizsgálatából kitűnik, a felek az 1306/2008 rendelet 54. cikkével összefüggésben számos alkalommal megvitatták a vitatott követelések visszatéríttetésének kérdését.
- 62 Következésképpen a Bolgár Köztársaság nem hivatkozhat arra, hogy nem tájékoztatták azokról az indokokról, amelyek miatt a Bizottság vele szemben a vitatott pénzügyi korrekciót kívánta alkalmazni, és arra sem, hogy nem volt abban a helyzetben, hogy megértse a vitatott határozat ezzel kapcsolatos indokait.
- 63 Másodszor, a Bolgár Köztársaság azt állítja, hogy a Bizottság nem válaszolt a második kétoldali találkozóra történő meghívásra adott válasz szakaszában közölt azon észrevételre, amely szerint helyénvaló, hogy az Unió osztozik vele a szóban forgó szabálytalanságok pénzügyi következményein.
- 64 E tekintetben elegendő rámutatni arra, hogy a Bizottság az általa a 908/2014 rendelet 34. cikke (3) bekezdésének megfelelően 2019. november 19-én megküldött hivatalos közleményben kifejezetten válaszolt erre az észrevételre, és hogy ennél fogva ez az érv ténybelileg nem megalapozott.
- 65 Harmadszor, a Bolgár Köztársaság arra hivatkozik, hogy a Bizottság nem tett említést az uniós jogból eredő különös szabályokról, amelyeket a [bizalmas] és a [bizalmas] megsértett, és amelyekre hivatkozhatott volna a szóban forgó követelések visszatéríttetése érdekében.
- 66 A fentiek összességéből azonban az következik, hogy a Bizottság következtetései az elszámolási eljárás különböző szakaszaiban többek között közbenső vizsgálati jelentéseken és az OLAF végleges jelentésein alapultak. Ez utóbbiak tartalmazták az OLAF által megállapított szabálytalanságok részletes elemzését. Márpedig a második kétoldali találkozó jegyzőkönyvéből kitűnik, hogy a Bolgár Köztársaság lényegében elismerte, hogy az OLAF által előterjesztett bizonyítékok nagyon komolyak voltak, és alátámasztják, hogy az érintett kilenc promóciós programban felmerült kiadások kockázatot jelentettek a szóban forgó alap tekintetében. Ebből az következik, hogy a Bolgár Köztársaság nem hivatkozhat arra, hogy nem tudott arról, hogy az említett kiadásokat vissza kell téríttetni, mivel azok nem feleltek meg az uniós jog azon különös szabályainak, amelyeket többek között az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdése írt elő.
- 67 Negyedszer, amennyiben a Bolgár Köztársaság az írásbeli beadványainak a kereset első jogalapjában foglalt részeire hivatkozik, mivel úgy véli, hogy azok az EUMSZ 296. cikk megsértésének megállapítása szempontjából szintén relevánsak, elegendő megállapítani, hogy a Bolgár Köztársaság nem hoz fel egyetlen olyan érvet sem, amely magyarázattal szolgálhatna arra, hogy miért kellene úgy tekinteni, hogy sor került e rendelkezés megsértésére.
- 68 Végül a fenti értékelések összességéből, valamint a Bolgár Köztársaság által a keresetének alátámasztására felhozott jogalapokból és érvekből kitűnik, hogy a megtámadott határozat indokolása lehetővé tette számára a vitatott pénzügyi korrekció indokainak megismerését, a Törvényszék számára pedig felülvizsgálati jogkörének gyakorlását.
- 69 Következésképpen a második jogalapot el kell utasítani.

*A harmadik, a 1306/2013 rendelet 54. cikke (1) bekezdésének a téves értelmezésére alapított jogalapról*

- 70 A Bolgár Köztársaság azt állítja, hogy a Bizottság tévesen vélte úgy, hogy az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdésében a kifizető ügynökség számára a jogosulatlanul kifizetett összegek kedvezményezettektől való visszatéríttetésére előírt 18 hónapos határidő az OLAF végleges jelentéseinek az érintett tagállam általi kézhezvételétől kezdődött. Úgy véli ugyanis, hogy amennyiben az 1306/2013 rendelet 52. cikke alapján indul eljárás, e rendelkezés megköveteli, hogy a finanszírozás elutasítására vonatkozó határozatot ezt követően a 908/2014 rendelet 34. cikkében előírt különböző szakaszokat követve fogadják el. Márpedig a Bolgár Köztársaság azzal érvel, hogy amikor az OLAF átadta a végleges jelentését, a Bizottság még nem közölte az említett rendelet 34. cikke (4) bekezdése szerinti végső következtetéseit. Másfelől megjegyzi, hogy a jelen ügyben az OLAF végleges jelentéseiben megjelölt összegek nem feleltek meg a megtámadott határozattal az uniós finanszírozásból kizárt összegeknek.
- 71 A Bolgár Köztársaság a fentiekből azt a következtetést vonja le, hogy a közigazgatási eljárás során egymással megosztott különböző dokumentumok csak a megtámadott határozat előkészítő dokumentumaiként vehetők figyelembe, és nem tekinthetők az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdése értelmében vett kontrolljelentésnek vagy ahhoz hasonló dokumentumnak. Következésképpen úgy véli, hogy az említett cikket úgy kell értelmezni, hogy az azt jelenti, hogy a jelen ügyben a megtámadott határozat közlésének időpontját kell az ilyen kontrolljelentés vagy ahhoz hasonló dokumentum kézhezvétele időpontjának tekinteni. Ezenkívül a Bolgár Köztársaság az OLAF által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. szeptember 11-i 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 248., 1. o.) alapján pontosítja, hogy a végleges jelentéseknek és az OLAF ajánlásainak a nemzeti hatóságok részére történő megküldéséhez nem kapcsolódik arra vonatkozó kötelezettség, hogy az említett hatóságoknak intézkedéseket kellene elfogadniuk. Ebből azt a következtetést vonja le, hogy az említett jelentések nem vezethetnek automatikusan közigazgatási vagy bírósági eljárás megindításához, sem pedig olyan uniós jogi aktusok elfogadásához, mint a megtámadott határozat. Végül hozzáteszi, hogy a Bizottság által elfogadott értelmezésről sem az iránymutatások, sem pedig a vonatkozó jogszabályok nem szolgáltak információval.
- 72 A Bizottság vitatja ezt az érvelést.
- 73 Az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdése értelmében „[a] tagállamok a szabálytalanság és gondatlanság következtében jogosulatlanul teljesített minden kifizetést visszafizettetnek a kedvezményezettrel 18 hónapon belül azt követően, hogy jóváhagyták a szabálytalanság tényét megállapító kontrolljelentést vagy hasonló dokumentumot, és adott esetben a kifizető ügynökség vagy a behajtásért felelős szerv azt kézhez kapta”.
- 74 A Bolgár Köztársaság azt állítja, hogy a jelen ügyben kizárólag a megtámadott határozat közlését lehetett a kontrolljelentés vagy ahhoz hasonló dokumentum kézhezvétele időpontjának tekinteni, mivel az 1306/2013 rendelet 52. és 54. cikkét együttesen kell értelmezni.
- 75 Ugyanakkor, először is, az 1306/2013 rendeletnek a 908/2014 rendelet 34. cikkével kiegészített 52. cikke értelmében az elszámolási eljárás az uniós finanszírozásból kizárandó összegeket meghatározó végrehajtási jogi aktusok Bizottság általi elfogadásával zárul le.

- 76 Márpedig, ha a jogalkotó az 1306/2013/EU rendelet 52. cikkében előírtak szerint az elszámolási eljárás hivatalos lezárásának időpontjában kívánta volna meghatározni a tagállamok számára a jogosulatlanul kifizetett összegek kedvezményezettekől való visszatérítésének követelésére megállapított 18 hónapos időszak kezdő időpontját, kifejezetten hivatkozott volna a fenti 74. pontban említett végrehajtási aktusokra. Ezenkívül nem hivatkozott kontrolljelentésre vagy ahhoz hasonló dokumentumra, mivel e két fogalom használata arra enged következtetni, hogy dokumentumok különböző típusairól lehet szó, miközben a megfeleléségi vizsgálati eljárás csak határozattal zárható le.
- 77 Másodszor, nem fogadható el a Bolgár Köztársaság azon álláspontja, hogy az OLAF végleges jelentései nem tekinthetők az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdésében említett kontrolljelentésnek vagy ahhoz hasonló dokumentumnak, mivel azok nem tették lehetővé az uniós finanszírozásból kizárandó összegek végleges megállapítását.
- 78 A Bolgár Köztársaság értelmezése ugyanis a szóban forgó rendelkezés téves értelmezésén alapul, amelyből egyértelműen kitűnik, hogy a kontrolljelentés vagy az ahhoz hasonló dokumentum célja nem az uniós finanszírozásból kizárandó kiadások összegének meghatározása, hanem a szabálytalanság fennállásának jelzése.
- 79 Harmadszor, a Bolgár Köztársaság a 883/2013 rendelet alapján úgy véli, hogy mivel az OLAF végleges jelentései nem vezethetnek automatikusan közigazgatási vagy bírósági eljárás nemzeti szinten való megindításához, azok az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdése értelmében vett kontrolljelentésnek vagy ahhoz hasonló dokumentumnak sem tekinthetők.
- 80 Ugyanakkor a megfeleléségi vizsgálati eljárás keretében az érintett tagállam azon kötelezettségét megalapozó jogi aktus meghatározása, hogy a jogosulatlanul kifizetett összegek kedvezményezettekkel való visszatérítését követelje, nem a 883/2013 rendelet, hanem az 1306/2013 rendelet értelmezésétől függ. Másként fogalmazva, az a körülmény, hogy a 883/2013 rendelet 11. cikkéből, valamint a 2017. június 21-i *Inox Mare* kontra Bizottság végzésből (T-289/16, EU:T:2017:414) lényegében az következik, hogy a tagállamok illetékes hatóságai döntenek arról, hogy milyen lépéseket kell tenni azon vizsgálatok kapcsán, amelyek lezárását az OLAF végleges jelentésének megküldése képezi, egyáltalán nem zárja ki, hogy az ilyen végleges jelentést az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdése értelmében vett kontrolljelentésnek vagy ahhoz hasonló dokumentumnak lehessen tekinteni.
- 81 Az említett végleges jelentésben megállapított szabálytalanságokkal érintett követelések visszatérítésére vonatkozó kötelezettség ugyanis nem a 883/2013 rendeletből, hanem az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdéséből következik, amely előírja, hogy amennyiben jelezték az ilyen szabálytalanságot az érintett tagállamnak, az 18 hónapos határidővel rendelkezik arra, hogy a kifizetések kedvezményezettekkel való említett visszatérítését követelje.
- 82 Következésképpen a harmadik jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

*A negyedik jogalapról, amely azon alapul, hogy a Bizottság mérlegelési hibát követett el, amikor megállapította, hogy a kifizető ügynökség nem kellő gondossággal járt el, és gondatlanságról tett tanúbizonyságot*

- 83 A Bolgár Köztársaság azt állítja, hogy az uniós jog különbséget tesz a szabálytalanság és a csalás fogalma között. E tekintetben hangsúlyozza, hogy a tagállamok szabadon választhatják meg az alkalmazandó szankciókat. Úgy véli, hogy a Bizottság részéről egyáltalán nem került sor az ügy

körülményeinek a kifizető ügynökségek által a bolgár jog alapján tett intézkedések tekintetében való értékelésére, és hogy a gondatlanság fennállását ily módon vélelmezni kellett. Közelebbről azt állítja, hogy a kifizető ügynökség eleget tett kötelezettségeinek azáltal, hogy vitatta az első fokon eljáró saját nemzeti bíróságai által hozott azon határozatokat, amelyekkel a kifizetések felfüggesztéséről szóló határozatok, megsemmisítésre kerültek, és hogy a hatóságai mindenesetre az elszámolási eljárás során kért valamennyi információt rendelkezésre bocsátották.

- 84 Ami konkrétan a követelések visszatéríttetését illeti, a Bolgár Köztársaság azt állítja, hogy a polgári peres eljárás benyújtása nem csupán a támogatás kedvezményezettjei, hanem az eljárás alá vont természetes személyek tekintetében is lehetővé teszi a felelősségnek a kiadások megtérítésével összefüggésben való megállapítását, míg a kifizető ügynökség a közigazgatási eljárás keretében nem rendelkezik ilyen lehetőséggel. Azáltal, hogy magánfélként lép fel a büntetőeljárásban, az államnak lehetősége van arra is, hogy megismerje az előzetes nyomozás során beszerzett bizonyítékokat. Hozzáteszi, hogy megállapítást nyert, hogy az állam arra irányuló lehetősége, hogy a büntetőeljárás keretében polgári peres eljárást indítson, önálló eljárásjogi utat jelent a jogok és jogos érdekek védelmére a másoknak történő károkozásra vonatkozó általános tilalom megsértése esetén, és az nem áll versenyben a különleges adóeljárásban előírt eljárással, mivel az egyik nem helyettesíti a másikat.
- 85 Másfelől a Bolgár Köztársaság a közigazgatási intézkedések elfogadását illetően rámutat arra, hogy a bolgár nemzeti közigazgatási bíróságok megsemmisítették a kifizető ügynökség által a kifizetések felfüggesztésére vonatkozóan hozott meghagyásokat. Hangsúlyozza, hogy a kifizető ügynökség mindezek ellenére nem folytatta le a kifizetési kérelmek vizsgálatára irányuló eljárást, ami indokoltá tette, hogy az egyik kedvezményezett keresetet indítson az ítélet végrehajtásának elmulasztása miatt. A kifizető ügynökség elnökét emiatt pénzbírsággal sújtották, és helyt adtak az utóbbi azon határozatának megsemmisítése iránti keresetnek is, amellyel hallgatólagosan elutasította a felfüggesztett kifizetési kérelmek vizsgálatára irányuló eljárás folytatását. Következésképpen úgy véli, hogy az OLAF jelentéseiben hivatkozott, a kifizetések felfüggesztésének indokain alapuló, állami követelést megállapító határozat annak érdekében való kibocsátása, hogy egy adott program keretében kifizetett teljes összeg visszatéríttetésre kerüljön, ebben a szakaszban kudarcra van ítélve. A jelen ügyben úgy véli, hogy megvizsgálták az OLAF jelentéseiben szereplő adatokat, és azok alapján eljárások indultak. Ezenkívül azzal érvel, hogy a bolgár eljárási szabályok a közigazgatási vagy bírósági eljárás felfüggesztésére irányuló kötelezettséget írnak elő azokban az esetekben, amikor olyan bűncselekményre derül fény, amelynek megállapítása befolyásolja az említett eljárás kimenetelét, és hogy az OLAF a mai napig nem mutatott be olyan kötelezettségzegést, amely a bevezetett ellenőrzési rendszer hiányosságai miatt a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak tudható be.
- 86 A Bizottság vitatja ezt az érvelést.
- 87 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az 1306/2013 rendelet 58. cikke (1) bekezdésének e) pontja úgy rendelkezik, hogy a tagállamok meghoznak minden olyan intézkedést, amely szükséges az Unió pénzügyi érdekei hatékony védelmének biztosításához, és különösképpen a szabálytalanság vagy gondatlanság miatt elvesztett összegek visszatéríttetéséhez. Ezenfelül e visszatéríttetés céljából adott esetben kötelesek megfelelő bírósági eljárásokat kezdeményezni (2019. január 30-i Belgium kontra Bizottság ítélet, C-587/17 P, EU:C:2019:75, 66. pont).
- 88 Az 1306/2013 rendelet 58. cikkének (1) bekezdése, amely előírja a tagállamok számára, hogy gondoskodjanak az Unió pénzügyi érdekeinek védelméről és a jogosulatlanul kifizetett összegek visszatéríttetéséről, a közös agrárpolitika finanszírozására tekintettel az EUSZ 4. cikk



(3) bekezdésében előírt általános gondossági kötelezettség kifejeződése. E kötelezettség, amely az ezen összegek visszatéríttetésére irányuló eljárás alatt végig fennáll, azt jelenti, hogy a nemzeti hatóságok gyorsan és időben elvégzik a behajtást, és igénybe veszik a rendelkezésükre álló ellenőrzési és visszatéríttetési eszközöket ezen érdekek védelmének a biztosítása céljából (2019. január 30-i Belgium kontra Bizottság ítélet, C-587/17 P, EU:C:2019:75, 67. pont). Bizonyos körülmények között – így különösen a tevékenység megszűnése vagy a számviteli dokumentumok elvesztése esetén – ugyanis bizonyos idő elteltével nehézkessé vagy lehetetlenné válhat a jogosulatlanul kifizetett összegek visszatéríttetése (2020. január 30-i Portugália kontra Bizottság ítélet, T-292/18, EU:T:2020:18, 65. pont).

- 89 Ugyanakkor e rendelkezések nem pontosítják az e célból elfogadandó egyedi intézkedéseket, és különösen azon bírósági eljárásokat, amelyeket az említett összegek visszatéríttetése céljából kell kezdeményezni (2019. január 30-i Belgium kontra Bizottság ítélet, C-587/17 P, EU:C:2019:75, 68. pont).
- 90 Így a nemzeti hatóságok feladata – a gondossági kötelezettség tiszteletben tartására figyelemmel – azon jogorvoslati lehetőségek kiválasztása, amelyeket az ügy sajátos körülményeire tekintettel a legmegfelelőbbnek tartanak a szóban forgó összegek visszatéríttetéséhez (2019. január 30-i Belgium kontra Bizottság ítélet, C-587/17 P, EU:C:2019:75, 70. pont).
- 91 A jelen ügyben egyrészt azt kell meghatározni, hogy a Bolgár Köztársaság kifizető ügynöksége megsértette-e gondossági kötelezettségét azáltal, hogy az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (1) bekezdésében előírt határidőn belül nem tette meg az azon összegek visszatéríttetéséhez szükséges adminisztratív lépéseket, amelyekről az OLAF úgy vélte, hogy azokat a szóban forgó nyolc program keretében jogosulatlanul fizették ki. Másrészt meg kell vizsgálni, hogy a Bolgár Köztársaság ugyanezen rendelet 54. cikke (5) bekezdésének c) pontja értelmében gondatlanul járt-e el, amikor az elszámolási eljárás során arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy a jelenleg folyamatban lévő büntetőeljárás lezárásáig a kifizető ügynökség az érintett kilencedik programmal kapcsolatban nem tesz ilyen irányú lépéseket.
- 92 Amint az többek között a végleges véleményből kitűnik, a vitatott pénzügyi korrekciót azzal az indokkal írták elő a Bolgár Köztársasággal szemben, hogy a bolgár kifizető ügynökség gondatlanságot tanúsított azáltal, hogy az 1306/2013 rendelet 54. cikke (5) bekezdésének a) és c) pontjában előírt határidőn belül nem követelte a kedvezményezettektől a vitatott kiadások visszatérítését.
- 93 A Bolgár Köztársaság azonban lényegében arra hivatkozik, hogy a kifizető ügynökség nem tudta betartani az említett határidőket, mivel csalás miatt büntető jellegű eljárások indultak, és azok nem tették lehetővé számára az érintett kiadások visszatéríttetésére irányuló eljárás egyidejűleg történő megindítását. Így azt állítja, hogy az említett visszatéríttetés végrehajtásához meg kellett várni ezen eljárások befejezését.
- 94 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az ítélkezési gyakorlatból egyrészt az következik, hogy jóllehet az uniós tagállamok feladata, hogy megválasszák az ellenőrzések hatékonyságának és jogalap nélkül kifizetett támogatások visszatéríttetésének biztosítására alkalmas eszközöket, a büntetőeljárás megindítása nem feltétlenül jelenti azt, hogy az illetékes hatóságok ezen túlmenően tartózkodhatnak minden olyan intézkedés megtételétől, amely, ha nem is a visszatéríttetésre, de legalább az érintett alapból történő jogosulatlan kifizetésből eredő követelés biztosítására irányul (lásd ebben az értelemben: 2012. október 10-i Görögország kontra Bizottság ítélet, T-158/09, nem tették közzé, EU:T:2012:530, 83. pont), másrészt pedig lényegében az, hogy a

gondossági kötelezettség megsértését, amely arra kötelezi a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést az Unió pénzügyi érdekei hatékony védelmének biztosítása és a jogosulatlanul kifizetett összegek visszatérítése érdekében, ez utóbbiak az érintett gazdasági szereplő által indított közigazgatási vagy bírósági eljárások hosszára hivatkozással nem igazolhatják (2020. január 30-i ítélet, Portugália kontra Bizottság, T-292/18, EU:T:2020:18, 66. pont).

- 95 Márpedig a jelen ügyben, amint az a tárgyaláson megerősítésre került, nem vitatott, hogy a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában a Bolgár Köztársaság a vitatott kiadások visszatérítése érdekében nem fogadott el semmilyen polgári vagy közigazgatási intézkedést. Így az ebben az időpontban indított egyetlen eljárás büntetőeljárás jelleggel bírt, és arra az előzetes nyomozási szakaszban, nem pedig az eljárás bírósági szakaszában került sor. Egyébiránt a kifizető ügynökség meghagyásai, amelyekkel kapcsolatban a Bolgár Köztársaság arra hivatkozik, hogy azokat a saját nemzeti bíróságai megsemmisítették, az OLAF végleges jelentéseiben említett csalásokkal érintett programokhoz kapcsolódó kifizetések felfüggesztésére, nem pedig a már kifizetett összegek visszatérítésére irányultak.
- 96 Ezenkívül nem fogadható el a Bolgár Köztársaság azon érve, amely szerint arra tekintettel döntött úgy, hogy e szakaszban nem tesz ilyen lépéseket, hogy a kifizető ügynökség által hozott intézkedéseket valószínűleg megsemmisítik, és hogy azok ily módon hatástalannak és költségesnek bizonyulnak.
- 97 Ugyanis, amint az a fenti 95. pontban megállapításra került, a kifizető ügynökség meghagyásai, amelyeket a bolgár nemzeti bíróságok megsemmisítettek, olyan promóciós programokhoz történő kifizetések felfüggesztésére vonatkoztak, amelyekről az OLAF végső jelentéseiben megállapítást nyert, hogy azok kockázatot jelentettek, nem pedig a vitatott kiadások visszatérítésére.
- 98 E tekintetben az ügy irataiból kitűnik, hogy a kifizető ügynökség által kibocsátott meghagyások egyikét sem vitatták a Bolgár Köztársaság nemzeti bíróságai előtt. Következésképpen semmi nem enged arra következtetni, hogy ha a vitatott kiadások visszatérítésére irányuló intézkedéseket fogadtak volna el, akkor azok mindegyikével szemben megsemmisítés iránti kérelmet nyújtottak volna be ugyanezen bíróságok előtt. Hasonlóképpen szintén csak feltételezhető, hogy a bolgár nemzeti bíróságok meg is semmisítették volna ezen intézkedéseket.
- 99 Ebben az összefüggésben hangsúlyozni kell azt is, hogy az 1306/2013 rendelet 54. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében, ha a Bolgár Köztársaság elfogadta volna az érintett összegek visszatérítésére irányuló közigazgatási intézkedéseket, és ezzel párhuzamosan a bolgár nemzeti bíróságok azt állapították volna meg, hogy nem történt szabálytalanság, akkor az általa e tekintetben viselt pénzügyi terhet a szóban forgó alap tekintetében kiadásnak minősíthette volna.
- 100 Harmadszor azt is meg kell állapítani, hogy a Bolgár Köztársaság semmilyen tájékoztatást nem adott azon határidőkről, amelyeken belül a megindított eljárások befejeződhetnek.
- 101 A fentiek összességére tekintettel a negyedik jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

*Az 1306/2013 rendelet 54. cikkének, valamint az arányosság elvének megsértésére alapított ötödik jogalapról*

- 102 A Bolgár Köztársaság megjegyzi, hogy a Bizottság nem tárt fel szabálytalanságot azon különböző promóciós programok ellenőrzése során, amelyek esetében végül úgy ítélték meg, hogy a szóban forgó alap tekintetében a vitatott kiadások kockázatot jelentenek. Ezenkívül arra hivatkozik, hogy az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (2) bekezdéséből az következik, hogy a jogosulatlanul kifizetett összegek visszatéríttetésének elmaradásából eredő pénzügyi terhet egységesen kell felosztani az Unió és az érintett tagállam között. Hozzáteszi, hogy a megfeleléségi vizsgálat nem tartalmaz szabályokat arra az esetre, ha a szabálytalanságok nem a tagállamok irányítási és ellenőrzési rendszereinek hiányosságaihoz kapcsolódnak. Pontosítja, hogy a tagállamok által az EMGA keretében teljesített kifizetéseket az uniós költségvetés téríti meg. Ily módon úgy véli, hogy amennyiben a tagállamok az Unió nevében járnak el, az Uniónak kell viselnie a magánszemélyek magatartása által okozott veszteségeket, amikor a tagállamok lehetőségeikhez mérten mindent megtettek annak érdekében, hogy gondoskodjanak az EMGA által finanszírozott műveletek szabályszerűségéről. Következésképpen úgy véli, hogy a jelen ügyben a Bizottság által megállapított szabálytalanságok pénzügyi következményeiért való felelősséget meg kell osztani az Unióval, és hogy a vitatott pénzügyi korrekciók összege ily módon aránytalan.
- 103 A Bizottság vitatja ezt az érvelést.
- 104 Először is a Bolgár Köztársaság lényegében azt állítja, hogy a megfeleléségi vizsgálat nem tartalmaz szabályokat arra az esetre, ha a szabálytalanságok nem a tagállamok irányítási és ellenőrzési rendszereinek hiányosságaihoz kapcsolódnak.
- 105 E tekintetben elegendő megállapítani, hogy az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (5) bekezdéséből kitűnik, hogy a Bizottság, amennyiben követi az ugyanezen rendelet 52. cikkének (3) bekezdésében előírt eljárást, többek között megalapozottan fogadhat el olyan végrehajtási aktusokat, amelyek három olyan esetben, amelyek nem feltétlenül a tagállamok irányítási és ellenőrzési rendszereinek hiányosságaihoz kapcsolódnak, kizárják az uniós finanszírozásból az uniós költségvetésre terhelt összegeket.
- 106 Márpedig a jelen ügyben a vitatott pénzügyi korrekciót kétségtelenül ezen esetek közül kettő, nevezetesen az 1306/2013 rendelet 54. cikke (5) bekezdésének a) pontjában előírt, a jogosulatlanul felmerült kiadások említett rendelet 54. cikke (1) bekezdésében meghatározott határidőn belüli visszatéríttetésének elmulasztására vonatkozó eset, valamint az ugyanezen rendelet 54. cikke (5) bekezdésének c) pontjában előírt azon eset alapján fogadták el, amely többek között az ilyen kiadások visszatéríttetésének olyan elmulasztására vonatkozik, amely a tagállam közigazgatási hatóságainak vagy más hivatalos szervének tulajdonítható gondatlanság következménye.
- 107 Következésképpen az arra alapított érv, hogy a Bizottság által a jelen ügyben megállapított szabálytalanságok nem a Bolgár Köztársaság irányítási és ellenőrzési rendszereinek hiányosságaihoz kapcsolódnak, a megtámadott határozat jogszerűségének értékelése szempontjából nem releváns, és ezért azt el kell utasítani.
- 108 Ehhez hasonlóan a fentiekből az következik, hogy azokat a megfontolásokat, amelyek alapján a Bolgár Köztársaság arra hivatkozik, hogy nem sértette meg a mezőgazdasági termékek belső piacon és harmadik országokban történő megismertetésével és promóciójával kapcsolatos intézkedésekről szóló, 2007. december 17-i 3/2008/EK tanácsi rendeletből (HL 2008. L 3., 1. o.),

valamint a 3/2008/EK tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2008. június 5-i 501/2008/EK bizottsági rendeletből (HL 2008. L 147., 3. o.) eredő kötelezettségeket, és az, hogy a „promóciós program” rendszerének végrehajtása a Bizottsággal megosztva történik, nem releváns, és azokat ugyanezen okból figyelmen kívül kell hagyni.

- 109 Másodszor, a Bolgár Köztársaság az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (2) bekezdésére hivatkozva követeli a vitatott kiadásokat érintő szabálytalanságokból eredő pénzügyi teher Bizottsággal való megosztását.
- 110 Ugyanakkor az 1306/2013 rendelet (37) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy „[a] tagállam gondatlanságára visszavezethető bizonyos esetekben helyénvaló a teljes összeget az érintett tagállamra terhelni”.
- 111 Márpedig a jelen ügyben a Bizottság azért fogadta el a vitatott pénzügyi korrekciót, mert úgy ítélte meg, hogy a vitatott kiadások visszatéríttetésére irányuló bármilyen intézkedés elfogadásának elmulasztását a Bolgár Köztársaság részéről tanúsított ilyen gondatlanságnak kell tekinteni.
- 112 Ezenfelül meg kell állapítani, hogy az 1306/2013 rendelet 54. cikkének (2) bekezdése rendelkezik azokról az esetekről, amelyekben az EMGA keretében teljesített kiadásokat érintő szabálytalanságokból eredő pénzügyi teher megosztható az érintett tagállam és a Bizottság között. Így e rendelkezés előírja, hogy „[a]mennyiben a [jogosulatlanul kifizetett kiadások visszatéríttetése] nem történik meg a visszafizetésre való felhívás időpontját követő négy éven belül, vagy nyolc éven belül, amennyiben a visszafizettetés nemzeti bírósági eljárás tárgyát képezi, a visszafizettetés elmaradásának pénzügyi következményeit 50%-ban az érintett tagállam, 50%-ban pedig az uniós költségvetés viseli”.
- 113 Márpedig e rendelkezés a jelen ügyben nem alkalmazható, mivel a Bolgár Köztársaság semmilyen, az említett rendelkezés értelmében vett visszatéríttetés iránti kérelmet nem bocsátott ki, és ilyen kérelmet a nemzeti bíróságai előtt sem terjesztettek elő, ami egyébként éppen a vitatott pénzügyi korrekció indokát képezi.
- 114 Következésképpen az ötödik jogalapot teljes egészében, ebből következően pedig a keresetet el kell utasítani.

### **A költségekről**

- 115 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 116 A Bolgár Köztársaságot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.**
- 2) A Törvényszék a Bolgár Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.**

Kanninen

Póltorak

Stancu

Kihirdetve Luxembourgban, a 2023. március 8-i nyilvános ülésen.

Aláírások